

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 6. marts 2014

Sagsnr.: 99

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til Kommissionens forordning om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) 1857/2006, komitésag.

Forslaget vil blive drøftet i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte den 13.-14. marts 2014, hvorefter Kommissionen er bemyndiget til at udstede den nye forordning. Der stemmes således ikke om forslaget.

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse.

Regeringen støtter Kommissionens forslag, for så vidt den tilstræber at skabe bedre overensstemmelse mellem statsstøttereglerne og den øvrige landbrugsstøtte.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen/
Sagsnr.: 13-0140-000017/25112
Den 5. marts 2014
FVM 249

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) 1857/2006 (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en ny gruppefritagelsesforordning for landbrugssektoren. Forordningen beskriver de foranstaltninger, som medlemsstaterne kan iværksætte uden forudgående anmeldelse til Kommissionen efter de almindelige statsstøtteregler. Medlemsstaterne skal således alene give Kommissionen besked senest 20 arbejdsdage efter støtteforanstaltningens iværksættelse. Forslaget skal erstatte den gældende gruppefritagelsesforordning, der udløber den 30. juni 2014. Formålet med revisionen er at bringe foranstaltningerne i overensstemmelse med den øvrige landbrugsreform – især den nye landdistriktsforordning. Forordningen udvides derfor til at omfatte visse aktiviteter i landdistrikterne, støtte til skovbrug samt kompensation for skader forårsaget af naturkatastrofer. Bedre overensstemmelse mellem gruppefritagelsesforordningen og landdistriktsforordningen sikrer endvidere en enklere procedure for godkendelse af landdistriktsprogrammet. Herudover forslår Kommissionen, at medlemsstaterne fremover forpligtes til at offentliggøre støtteoplysninger i centralt nationalt eller regionalt elektronisk-register. Forslaget vil blive drøftet af Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte den 13.-14. marts 2014, hvorefter Kommissionen er bemyndiget til at udstede den nye forordning. Der stemmes således ikke om forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt et forslag til revision af den gældende gruppefritagelsesforordning for landbrugsprodukter, som er forlænget til den 30. juni 2014.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 108, stk. 4, og kan vedtages af Kommissionen efter, at det har været i høring to gange i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte. Det første møde afholdes, inden Kommissionen offentliggør et udkast til forordning. Det andet møde afholdes, inden Kommissionen udsteder en forordning. Der skal derfor ikke stemmes om forslaget.

Forslaget forventes behandlet på udvalgets møde den 13.-14. marts 2014.

Nærhedsprincippet

Kommissionen redegør ikke nærmere for nærhedsprincippet.

Eftersom der er tale om en revision af allerede vedtaget EU-lovgivning, er det regeringens opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Gruppefritagelsesforordningen fastlægger de støttekategorier, hvortil medlemsstaterne kan yde støtte uden forudgående anmeldelse til Kommissionen. Medlemsstaterne skal alene give Kommissionen besked senest 20 arbejdsdage efter støtteforanstaltningens ikrafttrædelse.

Kommissionen foreslår, at den nye gruppefritagelsesforordning træder i kraft den 1. juli 2014 med en udløbsdato 31. december 2020. Medlemsstaterne har herefter en periode på 6 måneder til at tilpasse allerede iværksatte støtteordninger til den nye forordnings bestemmelser.

Kommissionens forslag tilføjer følgende elementer til de nuværende regler:

Generelle støttelofter

Meget store støtteordninger er fremover ikke omfattet af gruppefritagelsen. Det vil sige, at de fremover skal anmeldes til Kommissionen efter de almindelige regler. Det gælder ordninger, hvor de samlede årlige statsstøtteudgifter overstiger 0,01 % af det nationale BNP og 100 mio. €. Endvidere foreslås fastsat individuelle støttelofter for visse støtteordninger, hvor der er særlig risiko for konkurrenceforvridning.

Udelukkelse

Ifølge forslaget er det fremover en betingelse for forordningens anvendelse, at det fremgår udtrykkeligt af støtteordningen, at virksomheder, der ikke har efterkommet et tidligere tilbagebetalingskrav, er udelukket fra støtte. Kommissionen bemyndiges endvidere til tilbagetrække muligheden for at anvende gruppefritagelsesforordningen overfor specifikke myndigheder eller støttemodtagere, hvis der vurderes at foreligge misbrug. Disse vil herefter skulle anmelde alle støtteordninger til Kommissionen og er således afskåret fra at anvende gruppefritagelsesforordningen.

Tilskyndelseeffekt

Alle støttemodtagere vil for at opnå støtte blive tilpligtet at afgive et ansøgningsskema med visse oplysninger, som beskriver tilskyndelseeffekten¹, inden aktiviteten påbegyndes. Herudover vil større virksomheder skulle opfylde et mere detaljeret dokumentationskrav for tilskyndelseeffekt, som skal forelægges medlemsstaten. Visse generiske oplysningskampagner samt krise- og risikostyringsforanstaltningerne er dog undtaget.

¹ For at afgøre om det er nødvendigt for det offentlige at yde støtte til en virksomhed, skal virksomheden godtgøre, at ordningen muligvis ikke ville blive gennemført uden støtten, og at støtten derfor virker tilskyndende for virksomhedens aktiviteter/investeringer.

Offentliggørelse

Medlemsstaterne forpligtes til at offentliggøre alle individuelle støtteoplysninger over en vis tærskelværdi (henholdsvis 15.000 € for primærproducenter og 200.000 € for øvrige tilskudsmodtagere) i et centralt nationalt eller regionalt elektronisk register. Dette skal være frit tilgængeligt for alle uden forudgående registrering og skal have brugervenlige søgefunktioner. Er der tale om støtteoplysninger, som allerede er underlagt et krav om offentliggørelse efter reglerne i den horisontale forordning², kan medlemsstaterne dog vælge at henvise til denne hjemmeside.

Nye støtte kategorier

Inden for landbrugsområdet er mulighederne for at yde støtte til primærproducenter indholdsmæssigt uændrede. Af hensyn til målet med at bringe foranstaltningerne i større overensstemmelse med landdistriktsforordningens foranstaltninger, er der dog tilføjet mulighed for at yde investeringsstøtte til virksomheder, der forarbejder og markedsfører landbrugsprodukter samt støtte til deltagelse i kvalitetsordninger. Støtte til forsknings- og udviklingsprojekter i landbrugssektoren er flyttet fra den generelle gruppefritagelsesforordning til nærværende forordning.

Forslaget indebærer, at der nu også er mulighed for at give støtte til visse aktiviteter uden for den primære landbrugsproduktion i landdistrikterne samt støtte til skovbrug. Disse områder er ikke omfattet af traktatens muligheder for at undtage landbrugsstøtte fra statsstøttereglerne. Støtte til disse områder skal derfor som udgangspunkt altid godkendes konkret af Kommissionen for at være lovlig. Kommissionen har dog fundet, at den efterhånden har tilstrækkelig erfaring med områderne til at kunne fritage visse foranstaltninger fra anmeldelsesproceduren. I øvrigt er ændringen båret af hensynet til en mere enkel procedure for godkendelse af landdistriktsprogrammet ("one window" approach – pt. skal et landdistriktsprogram godkendes af Kommissionen i to omgange, dvs. både med hensyn til landdistriktsdelen og med hensyn til statsstøttedele). Forslaget indebærer således, at medlemsstaterne hurtigere kan iværksætte støtteordninger, der er omfattet af et landdistriktsprogram, og som kræver en statsstøttevurdering.

Endelig indføres en mulighed for at yde kompensation for skader forvoldt af naturkatastrofer (jordskælv, laviner, jordskred, oversvømmelser, tornadoer, orkaner, vulkanudbrud og naturbrande).

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Ifølge forordningsforslaget bliver medlemsstaterne forpligtet til at oprette en samlet national/regional hjemmeside, hvor støtteoplysninger skal offentliggøres. Såfremt denne del af forslaget forbliver uændret, må der forventes udgifter til etablering og drift af hjemmesiden. Herudover har forslaget i sig selv ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008.

Forslaget skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, administrative konsekvenser for erhvervslivet eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse.

Høring

Sagen er i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den danske regerings principielle holdning, at statsstøtte skal begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med statsstøttereglerne.

Regeringen støtter dog Kommissionens forslag, for så vidt den tilstræber at skabe bedre overensstemmelse mellem statsstøttereglerne og den øvrige landbrugsstøtte. Danmark har tidligere i forbindelse med behandlingen af landdistriktsforordningen efterspurgt en mere fleksibel procedure for godkendelse af landdistriktsprogrammet ("one window" approach). Det støttes derfor, at Kommissionen udvider gruppefritagelsesforordningen og dermed prioriterer sine ressourcer til de større tilfælde af konkurrenceforvridning.

I det hele taget arbejder regeringen for en intensivning af bestræbelserne på at nedbringe den mest konkurrenceforvridende statsstøtte. Derfor bør statsstøtteordningerne som udgangspunkt indebære administrative forenklinger, hvor det er muligt, således at der frigøres flest muligt ressourcer i medlemsstaterne og i Kommissionen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt har de andre medlemsstater udtrykt ønske om højere støttesatser og udvidelse af gruppefritagelsesforordningens støttekategorier – eksempelvis ønsker flere medlemsstater øgede muligheder for at yde støtte til skovbrug. Det var dog Kommissionens tilbagemelding, at det ikke lå inden for Kommissionens bemyndigelse at udvide anvendelsesområdet yderligere. Især på skovbrugsområdet er Kommissionen meget opmærksom på, at der generelt er væsentlige miljømæssige konsekvenser ved denne aktivitet. Derfor er man derfor meget tilbageholdende med gruppefritagelser på dette område. For så vidt angår støttesatserne var det Kommissionens tilbagemelding, at disse var fastlagt i overensstemmelse med de øvrige regler på de respektive områder - det vil sige landdistriktsforordningens støttesatser og/eller retningslinjerne for regional statsstøtte. Der forventes derfor i sidste ende en forholdsvis bred opbakning blandt de andre medlemsstater til forslaget, da der trods alt er tale om en udvidelse af gruppefritagelsesforordningens anvendelsesområde.

Til gengæld forventes det, at forslaget om et centralt elektronisk register med offentliggørelse af støtteoplysninger – som er foreslået generelt på hele statsstøtteområdet - vil møde en del skepsis fra et væsentligt antal medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.